30478/P

DISSERTATIO PRIOR DE DIAGNOSI VITAE FOETVS ET NEOGENITI

QVAM
INDVLTV
GRATIOSI MEDICORVM ORDINIS
PRAESIDE

D. ERNESTO GOTTLOB BOSE
PHYSIOLOG. PROF. PVBL. ORDIN. FACVLT. MED.
ADSESS. ET APVD LIPSIENSES
POLIATRO

PRO GRADV DOCTORIS
DEFENDET

CHRISTOPHORVS GODOFREDVS IOHN
LIPSIENSIS
MEDICINAE BACCALAVREVS

Brüning ora

A. D. XV. MART. A. P. C. N. MDCCLXXI.

LIPSIAE
EX OFFICINA LANGENHEMIA.

WELLCOME
LIBRARY
INSTITUTE

CELSISSIMO PRINCIPI AC DOMINO

DOMINO

MICHAELI

DVCI IN KLEWAN ET ZVKOW

CZARTORYSKI

SVPREMO MAGNI DVCATVS LITHVANIAE

CANCELLARIO

HOMELIENSI, GEORGEBVRGENSI, VSWIATENSI,

PODVSWIATENSI, KVPISCENSI

PIENIANENSI etc.

CAPITANEO

ORDINVM AQVILAE ALBAE ET S. ANDREAE

EQVITI

PRINCIPI AC DOMINO SVO

INDVLGENTISSIMO

SPECIMEN HOC INAVGVRALE

HVMILLIMO CVLTV

CONSECRAT

CHRISTOPHORVS GODOFREDVS IOHN.

§. I.

Quod medici eſt officium omnem in vitam hominis pretioſiſſimam conuertere attentionem, ea quoque expoſcit, vt a primis vitae rudimentis incipiens obſeruatio, quatenus tantum illa ex phaenomenis quibusdam dignoſcitur, ad omnem eius vlteriorem decurſum directa ſine intermiſſione continuetur. Haec autem varia inſtitui poteſt ratione, alia nimirum eſt vitae contemplatio, quae ad medicum, in facienda ſua arte occupatum, et de ſanitate conſeruanda reſtituendaque ſollicitum, ſpectat, alia vero, dum in vſum fori, ex nexu diſciplinarum cognito idem ſua vtitur ſcientia ad diiudicandas conditiones, in quocunque ſtadio vitae occurrentes, quibus reus vel abſoluatur vel inculpetur. Quum tamen non infrequenter in foro de vita foetus vel recens nati, quaeſtio naſcatur, reipublicae quoque et ſaluti ciuium maxime interſit illius ſtudioſior diſquiſitio, ſpecimini academico aeque ac officio meo accommodata viſa eſt haec curioſior perueſtigatio, qua ex ſignis ſuis praeſentia vitae aut confirmatur aut denegatur. *Inſtituti ratio.*

 Siqui-

Siquidem ex his quasi praemissis, non obscure iudex possit instrui ad definiendam sententiam. Solet quidem tunc plerumque in foro de vita hominis dubitatio oriri, dum iam in lucem editus mortuusque infans, num vita fuerit praeditus, numque eam per violentam quandam caussam accedentem amiserit, ambigitur, atque corporis delicti constituendi caussa, viscerum partiumque corporis, sectione diuisarum, accurata inspectio, tanquam iudicii, inde desumendi, fundamentum adhibetur; verum quum saepe eueniat, vt ad confirmandam vitam nati omnium, etiam praegressarum, conditionum notitia opus sit physico forensi, alia in externo corpore foetus obueniant, a pariente quoque repetenda momenta, alia demum in internarum partium perlustratione posita sint, mihi ab his incipiendum esse duxi. Ex quo consequitur, ea primo loco pensitanda esse, quae sine dissectione patent, ex signis tum in corpore recens nati, tum in matre grauida et puerpera habendis colligendisque, quibus deinceps reliqua, ex interioribus per sectionem manifesta reddita adiicientur. Multorum quidem est opinio, ex respirationis organis, atque pulmonum statu vitae rationem quam optime determinari, etsi hac de re copiosissima sit controuersia, eam autem ad internorum signorum explicationem referimus. Dum itaque generalem hanc suscipimus dilucidationem, si magnis in arte viris placere nequeamus, nobis satis erit, tyronibus et ad forum sese applicaturis viam ingrediendam monstrasse. Hinc de signis, quibus vita foetus et nati discernitur, differentes, praemissa generali vitae cognitione alia, quae in foetu vel recens nato, alia quae in matre notari merentur, sigillatim expositури sumus.

§. II.

Animationis foetus terminus.

Si hominem adultum viuentem contemplamur, tot ad vitam concurrere actiones, tamque egregiam conspirationem esse

esse obseruamus, vt vnica laesa protinus omnem reliquarum consensum intercipi videamus. Quare foetus, vt vt minimus sit, iisdem actionibus, sibi opitulantibus, viuere recte adseritur, ita quidem, vt vel pro organorum agentium perfectione, vel pro inde dependente efficacia tantum diuersitas enascatur. Interim, quod duplex homini data est substantia, mens atque corpus, illisque a se disiunctis mors etiam simul adest, non immerito in facienda continuandaque vita vtriusque huius substantiae aliquam partem esse, iure affirmari posse opinamur. Quid illud sit, quod mens confert, definire non audemus, et multum ab eorum opinione absumus, qui illam suum struere corpus statuunt [a]), qui illud etiam defendere et ad abigendas illatas noxas motus, in morbis conspicuos, excitare volunt. Praeter ea quoque ad scopum nostrum non spectat, quin potius ex adductis illud patere arbitramur, sine mentis corporisque coniunctione vitam hominis nec recte quidem cogitari posse, eoque confidentius, minimo foetui, ab ipso conceptionis puncto mentis coniunctionem cum corpore tribuendam esse censemus [b]). Mentio facienda erat huius conditionis, quod medico forensi a non paucis obiiciatur, *animationis* quem dicunt, foetus terminus. Multum enim torsit et antiquissimis temporibus philosophos aeque ac medicos haec sententia, recentiores quoque turbauit, et caussarum patronos, ad defendendum reum, nonnunquam fauentes inuenit. Praeterimus, quae

ab

a) Contra eam opinionem multa habet HALLER Elem. Physiolog. Vol. VIII. p. 125.

b) Idem sentit ALBERTI Iurisprud. Medic. Tom. I. P. I. cap. VI. §. 3. p. 123. cum aliis. Id autem ea propter fieri autumat, vt anima fiat sui corporis artifex. Conf. D. MICH. ERN. ETTMVLLER progr. de termino animationis foetus incerto. Lips. 1728. G. A. LANGGVTH de foetu ab ipsa conceptione animato. Viteb. 1742.

ab ARISTOTELE c) olim et HIPPOCRATE d) dicta ſunt, quippe quae in omnium fere medicorum forenſium ſcriptis adducuntur, quum mira in ZACCHIA e), FIDELI f), CANGIAMILA g) inueniantur et alii paullo poſt conceptum factum, tertium nempe diem alii ſeptimum alii id demum tempus adſumendum eſſe velint, dum in membris foetus aliqua perfectio conſpicitur, quae in eorum vel delineatione vel rudimentis conſiſtat. Hanc vero in maſculis intra dies triginta, in femellis intra quadraginta duos obſeruari, in quorum dierum numero definiendo tamen vbiuis varietas, vt ſupra ſexageſimum quemcunque foetum pro animato cum HIPPOCRATE habendum eſſe credat LOEWIVS h). In quibus, ſi auctoritatibus, nihil efficientibus, fidem detrahimus, rationes ſane nullibi deprehendimus vel veri tantum ſimilitudinem afferentes. Diu pariter exploſus eſt animae humanae ex traduce ortus, poſtquam acutorum philoſophorum accurata ſubtilitate ex ipſius mentis natura eius ſimplicitas confirmata fuit. Nec, ſi foetus per aliquot tantum dies in vtero commoratus, increſcere deberet, ſine praeſentia mentis, more ſuo, atque ab omni reliqua humana vita diſcrepante, viuere deberet, vt ea propter ſupra a nobis adducta opinio magis corroboretur. Quodſi itaque vita minimi foetus ſimillima ſit vitae increſcentis et nati, refutatur omnis eorum error, qui ſibi perſuadent, leniori eos coercendos eſſe poena, qui primis menſibus imperfectioris foetus, conſilio et culpa abortum fecerint. Hominis enim vitam, vix

c) Hiſt. Animal. Lib. VII. cap. 4.

d) Περὶ ἑπταμήνου, et περὶ ὀκταμήνου, nec non περὶ φύσιος παιδίου.

e) Quaeſt. medic. legal. Lib. I. Tit. II. Quaeſt. IX. p. 51. Lib. IX. quaeſt. I. p. 685.

f) De relat. medic. Lib. III. Sect. 6. cap. I. ſeqq.

g) FRANC. EMAN. CANGIAMILA Embryologia ſacra. Venet. 1763. fol. p. 18. ſqq.

h) Theatr. Medic. Iurid. cap. I. §. 48. n. 6.

vix inchoatam ſupprimere, aeque magnum crimen eſſe videtur, ac illam delere, quae per aliquot iam tempus durauerit, quod ſpes prolis hoc facto protinus concidat. Interim inficiandum non eſt, hac de re admodum raro quaeſtionem in foro fieri atque ad medicos referri, niſi forſan aliqua rea, ſe multa, ad abortum faciendum, tentaſſe inculpetur conuincaturque. In quo tamen caſu perpendendum eſt, foetum minimum, immo et per aliquot menſes increſcentem, non infrequenter aut vteri vitio, aut aliis multis cauſſis, hic tamen ſtudioſius non exponendis, a ſua cohaeſione ſolui et perdi, nec non omnem ad deſtituendum foetum adhibitam vim parum quandoque valere, alias autem minimam eius vix praeuiſam reſolutionem producere. Tandem et hic ſigna vitae adeo ſunt abſcondita, vt niſi ex accedentibus quibuſdam conditionibus et iudicis diſquiſitionibus dilucidentur, a medicis in lucem nequeant protrahi. Si vero iam maturior factus foetus vtero excutiatur, de cuius vita nec dubitauit antiquitas, tunc ea quoque, quae nunc dicemus, omnia ad eum referri merentur. Nam illa incepta et continuata vita, ſi diuturnitatem habere debet, nouis quibusdam indiget neceſſitatibus.

§. III.

Quo vero pateat, vitam hominis per ſe diuerſam reddi, eas breuiter in mentem reuocare neceſſum eſt differentias, quas ipſa hominum aetas ſuppeditat, ex quibus, vt ſupra innuimus, eluceſcit organorum agentium et efficaciae modulum ſingulis ineſſe. Eae nimirum adulti hominis conſpirantes actiones, ex omnium viſcerum integritate, oſſium perfecta firmitate, nutritione ſufficiente, appoſitione adaptata deperditarum molecularum, per proprias vires paratarum, et menſura illarum virium, reſiſtentiis adaequata pendent, quibus cauſſis omnibus efficitur, vt in eodem ſtatu, certe per *Vitae differentia ab aetate.*

B ali-

aliquod tempus, corpus conſeruetur. Sicuti autem, quam primum hae cauſſae, aut remiſſius agunt, aut vires reſiſtentiis enatis aequabiliter non opponuntur, quod ingruente ſenectute fieri ſolet, vitae ratio immutatur, et vigor priſtinus perit, ita e contrario in foetu increſcente ſenſim coaceruantur momenta virium, ex addita ſingulis partibus ſucceſſiua perfectione coagmentata. Deſtinauit autem certum quoddam temporis ſpatium foetui cuique naturae auctor, in quo perficiatur, ſiue formationem pulli in ouo, ſiue ſucceſſiuum in vtero humano foetus incrementum contemplemur [i]). Quo ſuperato, maturitatem eius adeſſe dicimus. Nam, quo tenerius corpus eſt, et quo minus a ſua diſtat origine, eo magis vita eius mere paſſiua dici meretur, quum aliunde demum accedentibus ſuccis, vt in homine, maternis ſcilicet, viribusque mutuatis, nutriatur et parum de ſuis inquilinis addat. His itaque efficitur, vt ſenſim maior accedat firmitas roburque, quod tamen nondum ad vitam continuandam ſufficit. Niſi enim priorum cauſſarum, ceu potentiae agentis et ſuccurrentis, adiumentum additur, protinus pereundum eſt tenello foetui. Clarum id eſt, ex funiculi vmbilicalis hiſtoria, cuius ex vena ſanguis ad nutritionem faciendam aduehitur. Si enim per labefactatum eundem vel deſtructum, breui etiam ante partum tempore, intercipiatur liquidi huius vitalis acceſſus, vix non ſemper in ineuitabile foetus coniicitur mortis periculum.

§. IV.

Vitalitatis deſcriptio.

Vbi itaque perfectum, quem dicunt, maturitatis terminum attigit foetus, tunc eiusmodi inſtructum dotibus eſſe obſeruamus, quae ad vitam, ſibi ipſi ſufficientem, agendam ſatis idoneae ſunt, id, quod quotidiana experientia confirmat.

i) HEBENSTREIT Anthropolog. Forenſ. Sect. II. cap. I. §. 10. HALLER. Elem. Phyſiol. Vol. VIII. p. 421.

mat. Multa namque animalia et volatilia omnia, ex ouis prodeuntia, ſic ſibi viuere cognoſcimus, vt alienis vix opus habeant ſubſidiis, in aliis vero et in homine ipſo matris deſiderantur ſucci, et lacte illius debent ſuſtineri foetus. Nihilo autem ſecius vniuerſum corpus varias adhuc incompletas partes continet, iterum temporis ſpatio interiecto demum ſupplendas atque elaborandas, quod ex oſſium conſideratione, eorum augmento, firmitate, nexu, nec non ex viſcerum non nullorum, aliarumque partium ſolidarum habitu mutato, docetur a diſſectoribus. Neutiquam tamen haec inhaerens corpori imperfectio vitae detrimentum affert, quin, iis licet praeſentibus conditionibus, recte iudicetur in foro, viuere potuiſſe natum, eamque adeſſe aptitudinem, quae vitae prorogandae inſeruiat, quamque vitalitatem vocant. Contra, ſi ea inueniatur foetus editi conditio, quae luculenter monſtret, ſupereſſe adhuc multa euoluenda, addenda et elaboranda, quibus ille egere non poteſt, ad neceſſitates vitae verae, tunc etiam de vita eius, tum in partus tempore, tum extra vterum ambigua admodum redditur ſententia. Immo eius finem conſtanter ſequi debuiſſe, certiſſime adſeueratur a medico forenſi. Accedunt autem his aliae adhuc cauſſae, vt mala in vtero nutritio, grauidae morbi praegreſſi, iniuriae paſſae, ſimilesque, de quibus in poſterum dicetur, quae vitae vlterioris filum abrumpere poſſunt, ſed eae ex ſuis ſignis a medico dignoſcentur. Inutilem tamen vitalium foetuum diſtinctionem iudicamus eam, quae a numero menſium, per quos foetus in vtero enutritus eſt, deſumitur, et qui olim ex auctoritate HIPPOCRATIS, ſolebat reuerenter haberi, nolumusque recoquere eam de partu ſeptimeſtri et octomeſtri non aeque vitali opinionem. Non enim temporis decurſus, quippe qui ab ipſis etiam mulierculis ſaepe falſo numeratur, ſed corporis conditio, membrorum habitus aliaque medicum forenſem inſtruunt, ex quibus, num aptitudo ad vi-

tam, protrahendam et iuste ducendam, adsit, iudicet. Obiici quidem nobis posset, imperfectos etiam mutilatosque foetus nonnunquam tutos in vtero vixisse atque partium reliquarum conueniens habuisse incrementum, vt in acephalis et sine cerebro natis, iis itaque non defuisse congruas vitae caussas. At, qui ita sentiunt, non perpendunt, in vtero hos per matrem vixisse foetus, extra vterum autem nec per tantillum temporis punctum suam protrahere potuisse vitam, eaque propter ob deficientem ad aliam vitam dispositionem pro vitalibus eos aestimandos non esse. Monemus tandem, in eiusmodi casibus, quod nec culpa nec dolus in parientem cadit, ipsaque inspectio et aperta viuendi impossibilitas rem decernit, ream quoque a iudice absolui. Accidit autem frequentius, vt explorandus medico proponatur per partum editus infans, mater vero nesciatur, si v. c. expositus inueniatur ille, quare de accedentibus, quas diximus caussis ille referre ad iudicem accurate nequeat, tunc necesse est, vt perpendat omnia in nato occurrentia phaenomena eaque rite annotet, quo, matre detecta, reliqua ex doctrinae suae fonte perquirens adiiciat, vel, vt ex fide dignis testibus, si haberi queant, certiora sciantur, iudici committat.

§. V.

Signa vitae: α) ex superficie corporis.

Vitalis ergo foetus secum affert aliqua indicia, ex quibus palam fit, eum etiam hanc inceptam diutius prorogare vitam posse, ni impediatur a variis, ipsi oblatis, grauibus ac vitae insidiosis impedimentis. Ex quibus indiciis itaque primo ad superficiem corporis respiciendum esse arbitramur, quippe quae oculis primum oblata est intuentium. Sed, quoniam ita corpori superinducta sunt integumenta, quae communia vocantur, vt nulla pars corporis ab ipsis non inuestiatur, ea integra inueniri opus est, nitidaque vbique et quasi expansa. Quae etenim sulcata et praeter naturam variis instructa deprehenditur rugis cutis, vt fluctuet quasi,

nec

nec cohaereat, eam iam ante partum ſufficienter enutritam non fuiſſe, inde diſcimus. Eſtque ſimul ſtudioſe diſcernendum, num ante aliquot iam dies natus fuerit infans, nunc diiudicandus, quod per ſigna putredinis dilucidatur, num vero recenter demum excluſus habeatur. In quo poſteriori caſu non parum iuuat inquinamentorum, quae ab vtero adhaerent, et liquoris amnii quisquiliae ſunt, praeſentia. Hae nempe puritatem tegumentorum minuunt, et ab aere externo in albidum ſplendentem quaſi mucum conuertuntur, qui tepida aqua adhibita facile ſolui detergique poterit. Suprema etiam cutis lamina ſeu cuticula, tunc plerumque firmiter adhaereat et rudiorem paullo ferat frictionem, quae, ſi cito et facillime ſeparatur, non leue putredinis iam incipientis ſignum eſt. Siquidem in viuente etiam homine, quod tenerrimorum vaſculorum apices eius textum efficiunt, videamus conſuetos eosque non leues attritus ſine iniuria perferri, a quibus ſane in vtero contentus foetus viuus, qui aquis innatans molliter habetur, immunis cenſetur, vt ea propter iam ante mortem cauſſam aliquam adfuiſſe, quae huius epidermidis et cutis reliquae nexum turbauerit, iure cenſeatur. Hanc vero aliam inuenimus nullam, quam quae a defectu nutrientium ſuccorum in acri putredinis natura ponitur. Emolliunt quidem aquae, corpori circumfuſae noſtro, praecipue ſi illae tepidae fuerint, prout in lotricibus quotidie videmus et defoedant cutim rugis, ſed hunc etiam effectum ab aquis vterinis metuendum non eſſe, et in omnibus recens natis habenda experientia confirmat, et aeris, quae ad vterum penetrare nequit, abſentia et tandem ipſa virium vitalium efficacia. Aliter e contrario ſentiendum eſt de foetibus, in aquas proiectis, ibidemque per aliquot tempus reſtitantibus, quibus rugoſa et flaccida redditur cutis, ex totius tamen corporis intumeſcentia oedematoſa non obſcure coniicienda cauſſa. Vbi vero tempus, a quo iam

enixus fuit foetus, non latet, ibi ſimul cum his, ſi inſufficientia viſa fuerint indicia, alia combinantur, liuor praecipue, in maculas aliquando latas diffuſus, virideſcentem vel ex rubro et coeruleo variegatum colorem cutis efficiens, quippe qui non leuiorem, ſed iam maiorem, a putredine factam, reſolutionis humorum ipſiusque ſanguinis fatiſcentis corruptelae gradum deſignat, atque magis docet, recens nati vitam diu extra vterum durare non potuiſſe, quae iam ſui partem antea perdiderit, praecipue, ſi in veſiculas, ſero turgidas, cuticula exſurgat, gangraenae ſphacelique acceſſum manifeſto innuentes. Si etiam tunc ex naturali inteſtini recti orificio, meconium exeat, vixiſſe in partu foetum non nulli adſerunt, quod tamen ad vitam, poſt natiuitatem actam, cognoſcendam nihil facere, cum et mortuis fluat, adſtruit HEBENSTREITIVS [k]), niſi forte ipſa, de qua alibi exponemus, partium interiorum diſquiſitio, magnam inteſtinorum craſſorum euacuationem factam fuiſſe declaret. Vix autem attinet dicere, clauſum et concretum ani orificium, vel alios meatus nondum apertos, non vitalem foetum indicare, vt HIPPOCRATES vult, cum huic etiam aſſerto refragetur medica experientia et illis malis tollendis auxilia praecipiat chirurgia. Maior tandem et confidentior eſt in totius corporis membrorum proportione vitalis foetus ſignificatio, quam vero talem adſumimus, vt decens eorum ad ſe inuicem relatio ſit. Licet namque ea ad amuſſim haberi nequeat, atque in magnitudine aeque ac in reliquis conditionibus diuerſarum partium in viuis etiam hominibus innumera pene ſit diſcrepantia, communis tamen cognitio, et quam anatome ſuggerit, quid deficiat, vel ſuperſit, medicum poterit certiorem reddere. Adnotentur autem ſimul ante omnia, quae ſupra de vitalitate diximus, et quae ad incom-

k) Lib. cit. Sect. II. membr. II. cap. II. §. 31.

incompletam membrorum conformationem pertinent. Leues quidem defectus, vt digitorum coalitus, in manibus forte pedibusque obuios, non curamus, quos alii l) ad imperfectum foetum referunt, cum vnusquisque has partes, ſimilesque deficientes vel mutilatas vitae inſidias non ſtruere intelligat. Magis ad conformationem capitis, pectoris, immo etiam imi ventris reſpiciendum eſt, collatis ibi reperiundis mutationibus cum illis naturalibus, quas anatomes beneficio medicus nouerit. Sic nimirum ab aquis intus ſuſceptis nimium turgens caput ſiue hydrocephalus, valde anguſtatum compreſſum et vix ſufficienter dilatabile pectus, abdominis anguſtia eiusque nimia breuitas, circa vmbilicum retractio, magis ſi ſimul fuerint cuncta haec momenta, vel ſi ſeorſim aliqua appareant, aut ſimilia, de vitalitate ambiguum reddunt iudicium. Interim membrorum omnium efformatio perfecta in foetu, cuius naturam ſolerter expoſuit ROEDERER m), ita militat pro vita, vt de illa praeſumtio non incerta fiat.

§. VI.

Quam quidem maturitatis et vitae continuandae ſuſpicionem ſimul porrigunt capilli et crines, capiti inhaerentes ſuperiori. Mirum quidem eſt, quod, quum pilorum ſedes profunda ſit ſub cutis infima ſuperficie, ibidemque ex bulbillis ſuis vegetabilium more propullulent n), eos tamen a reliquis, nutritionem ſufficientem corporis producentibus, cauſſis non excitari, ſed derelictos quaſi diu immutatos perſiſtere, deinde etiam aliquos demum prorumpere, aliis ſemper adhuc intactis et quieſcentibus. Siquidem in natis et recte

p) ex pilis.

l) ZACCH. l cit. p. 48. LOEW. theatr. p. 24.

m) Diſſ de foetu perfecto. Goetting. 1750. in Opuſc. medic. Gotting. 1763. 4. editis p. 71. ſequ.

n) Naturam pilorum egregie declarat LVDWIG Diſſ. de humore cutem inungente, Lipſ. 1748.

recte valentibus pueris obſeruatio doceat, barbam et pubem ſtato tempore progerminare, vt non incongrue inde perſpiciatur, ad incrementum pilorum aliquem requiri corporis vigorem et virium eam menſuram, quae ſit ſuperior neceſſitatibus nutritionis debitae faciendae. Confirmatur id exinde, quod foetus tenellus adhuc ſuo toto corpore politiſſimus inueniatur, nec in capite minima capillorum lanugo appareat, et quod vltimis demum menſibus capillitio inſtruatur. Ex quo conſequitur, vt, dum natura in reliquis partibus perficiendis occupata eſt, ea ad has non niſi aliis perfectioribus redditis, deueniat, medicus itaque ex repertis in capite pilis, maturitatis pene terminum et vitalitatis ſignum dignoſcat. Interim, quae in copia ſeu multitudine, longitudine et colore non raro occurrit diuerſitas, ſingularis notae momentum non eſt: nimis enim ſubtiliter argumentaretur, qui imbecilliorem paucis et breuibus, fortiorem multis et longis capillis ornatum iudicaret foetum. Adultis ſane eadem ratio eſt, nec robori corporis inde quidquam detrahitur, niſi ab aetate cauſſae quaedam deterioris nutritionis ſimul acceſſerint, in primis, quod primum nati infantum capilli frequentius ſenſim iterumque cadere ſolent.

§. VII.

γ) ex vnguibus.

Eadem ratio vnguium eſt, laminarum ſcilicet earum cornearum, quae apicibus vtriusque extremitatis digitorum appoſitae conſpiciuntur. Nam et hi ex profundioribus locis enaſcuntur et ex perioſtei continuatis fibris promanare dicuntur [o]). Ea vero eſt tenuioris et immaturioris foetus conditio, vt licet iam fiſſa manus et in digitos diremta, ſicuti pes extremus, appareat, obtuſus tamen digitorum apex vnguiculos nondum oſtendat [p]). Si paullo maturior euaſerit

o) Conf. LVDWIG de ortu et ſtructura vnguium progr. Lipſ. 1748.

p) HIPPOCRATES: περὶ ἐπικυήσιος: de immaturo foetu ſcribit ἡ σαρξ ὑπερέχει τῶν ὀνύχων. Οἱ δὲ ὄνυχες ἐλλείπουσι τῶν χείρων καὶ τῶν ποδῶν.

Et

rit ille, habet quidem delineatorum vnguium formas, sed molles, flexiles, membranaceos fere, quae duritiem pene corneam vltimis gestationis mensibus demum acquirunt. Caussae, duriorem hanc substantiam compingentes, non satis quidem manifestae sunt, eas tamen ab aere deducendas non esse, suadet illa vnguium durities, quae cornea statim in maturo recensque nato infante, dum ex vtero prodit, detegitur. Vt exinde ad eam praestandam efficiendamque vim vitae non exiguam requiri recte arbitremur, et eos ad perfectioris foetus signa referamus, praecipue, si eos cum cute ita cohaerere videamus, vt quamuis omnia mollia, et cartilaginea pene subsint officula, aliqua tamen ad eos resoluendos opus sit vi adhibenda.

§. VIII.

Ingens etiam illa, quae a tenerrimo puncto surgenti foetui accidit, nutritio, sicuti corneos indurescere facit vnguiculos, ita quoque sensim in ossibus eam, quae duritiem ipsis conciliat, materiam congerit, ita, vt ossificationis historia omnino possit aetatis atque maturitatis foetus signa aliqua exhibere. De his vero nunc differere supersedere possemus, quod ex proposito nobis scopo externas tantum notas diiudicare animus est, et in medicina legali ossium disquisitio minus frequens esse solet. Attamen huius perscrutationis necessitas ingruit, si forte talis demum offeratur foetus, qui iam per longum tempus sepositus, partes molliores omnes putredine resolutas habeat, vt earum indoles plane nequeat disquiri, nec nisi ossa supersint. Quandoquidem ex his solis corpus delicti certum de vita foetus reddi non potest, quin potius ambiguum signum praebeant, sunt tamen in ossibus signa sufficientia de aetate foetus, quibus

δ) ex ossibus.

Et HALLER l. cit. Vol. VIII. p. 423. septimestrem foetum vnguiculos nullos habere.

bus edoceatur physicus, num, quem pro abortu excluso venditat rea, cuiusque mors ipsi imputari non debeat, inter eos quoque sit referendus. Sic, vt ex multis tantum capitis mentionem faciamus, centra in ossibus eius iam indurata, ossificationis puncta nominant, reliquo ambitu molli et membranaceo, in immaturo foetu reperiuntur, longa etiam sic dicta ossa extremitates informes, cartilagineas referunt, carpi tarsique ossicula pene omnia absunt, nec nisi punctula quaedam adhuc continent, sternum, nucleis osseis diuisum, apparet, vt reliqua taceamus, quae in his determinandis osteogenia suppeditat [q]). Scrupulosior sane indagatio adhuc plura, neque tamen, si soli huic signo fidere velimus, exceptione maiora argumenta exhibet, quod ex studiose collectis conditionibus ab HOFFMANNO [r]) clarum est.

§. VIIII.

s) ex nutritione,

Deinde in foetu ipso nutritionis, ad illud tempus factae, quod spem facit vitae continuandae, ratio ex signis, in habitu corporis externo inueniendis, habetur. De cute supra §. V. diximus. Ea vero, si rugis et sulcis destituta est, vbiuis quasi repleta, egregium nutritionis rite factae indicium praebet. De quo eo minus dubitandum est, quod foetus aliquando, abortu reiectos, trium quatuorque mensium [s]), quos casus excusserat ex matribus, ceteroquin sanis, ita plenos conspeximus, vt turgidi quasi viderentur. Longe

q) Obuersari potissimum debent animo medici perscrutantis, quae accuratissime exponuntur a BERN. SIGFR. ALBINO in Icon. Oss. Fetus hum. Leid. Batan. 1737. 4. et in KERCKRINGII Osteogenia foetuum. Amsteld. 1670. 4.

r) D. WILH. CHR. HOFFMANN disquis. de ossibus fetus, quatenus inseruiunt eiusdem determinandae aetati in casu suspecti infanticidii. Francof. et Lips. 1751. 4.

s) In embryone trium cum dimidio mensium, abortu reiecto, qua faciem externam, nitidissime descripto in progr. a G. A. LANGGVTH Viteb. 1751. *artus superiores et inferiores admodum torosos* animaduertit p. 8.

Longe etiam plures foetui ac nato fontes conceſſos eſſe conſtat, ex quibus nutritio deriuetur. Siquidem non ex bene praeparatis et elaboratarum molecularum congerie onuſtis ſuccis tantum, iisque a matre aduectis, corpus ſtruitur, ſed in ſuo quoque corpore foetus glandularum quarundam officiis vtitur, quae natis nulla ſunt, vt itaque facile in eo abundans nutritio fieri debeat, toroſus euadat, omniaque membra, nunc natus, rotundula habeat; licet mollities imbecillitatem roboris oſtendat. Haec ipſa tamen mollities telae celluloſae, ſub cute reperiundae, diſtentae ſignum, adipis collectionem factam eſſe ſignificat, quam a lymphaticis particulis nutritiis deducunt phyſiologi, quaeque in futuros reponatur vſus. Marcor itaque corporis, flaccidus eius adſpectus, facies torua, quam ruga ſenili ſimilis arat, membrorum deficiens repletio, in foetu ſatis teſtantur vitam, quae in vtero iam ita comparata non fuit, vt euoluendis partibus par ſit, eam quoque extra vterum viuenti ſufficere non potuiſſe. Copioſiſſima quoque, quae in foetu adſunt vaſcula, et rubicundum externi corporis vbique colorem faciunt, ſuis deſtitui ſanguineis humoribus per pallorem ſi docent, debilem vitam manifeſtant, arguuntque vitalitatis penuriam. Quodſi nihilo minus poſt partum denatus ſit infans, et tunc liuida in ſuperficie ſtigmata cum his ſignis obſeruentur, tunc cauere debet medicus, vt violentiae adhibitae ſigna aeſtimet, quae ex humorum ſpontanea reſolutione naſcuntur, euidentius adhuc, ſi maculae, putredinis teſtes §. V. deprehendantur. Non poſſumus tamen non adnotare, conſtantiora adhuc ſigna colligi poſſe, ſi nempe nutritionis foetus doctrinam plene intelligere velimus, ex ſtatu matris, dum vtero gerebat, ſuumque nutriebat embryonem.

§. X.

s) *ex pondere.*

Haec quoque nutritionis hiſtoria ſponte nos ducit ad pondus, quod foetui naturale eſt, conſiderandum. Incipiamus autem a maturo, per nouem conſuetos menſes geſtato. Qua in re facile quidem largimur, non vnam ſed multiplicem varietatem eſſe debere, idque haud immerito coniici a rerum peritis, quum omnis conditio redeat ad nutritionis in vtero diuerſitatem. Nec negamus, robuſtas, labore induratum corpus habentes, ruſticasque matres, vt meliorem praebent infantibus ſuccum, ita etiam prae tenerioribus, vrbanis et delicatulis femellis, ponderoſiores eniti foetus, vt certam ponderis normam inuenire ſit impoſſibile. Inter ea tamen, quod ea foetus incrementi in vtero eſt ratio, quae ab euoluendarum partium perfectione et ab vteri cedentis reſiſtentiis definitur, quos, ſi attigerit foetus, fines, in vtero amplius retineri nequeat, ſed emittatur, parum vtique erit in vitae genere et reliquis conditionibus diuerſitatis, quae certum quoddam pondus non admittat. Licet autem inter tot foetuum diſquiſitiones propter reliquorum ſignorum ſufficientium ſyndromen mihi eam neceſſitatem nondum obueniſſe ingenue fatear, quae pondus recens nati trutinari abſolute exegerit, idque noſtrates etiam feminae, aliquando ſuperſtitioſae, admittere recuſent, tam multae tamen, a ROEDERERO [t]) factae experientiae, et in maturis aeque ac immaturis foetibus coeptae, in centum et tredecim diuerſis ſubiectis, quibus pondus maturi ſeptem inter et octo libras ambigere obſeruatur, vt iis adſtipulemur, fere nos cogunt. Adnotauit quidem HALLERVS [v]), neogenitorum pondus ad nouem, decem, duodecimque libras,

quot

t) Diſſ. de temporum in grauiditate et partu aeſtimatione, Gotting. 1757. in Opuſc. p. 29.

v) Elem. Phyſiolog. Vol. VIII. p. 372. et p. 416.

quot ſint nouem menſium periodicae expenſae ſanguinis x), adceſſiſſe, immo CRANZIVM foetum viginti trium librarum, alium viginti ſeptem reperiſſe; nec non LOESEKIVS y) viginti libras et vltra, tanquam naturae conuenientes adſumit, ſed hae diſcrepantiae eo minus inutilem aut ineptam ponderis animaduerſionem reddunt, vt potius, ſi cum aliis conferantur conditionibus, inde ſatis diſtinctum euadat de maturitate foetus iudicium. Quod ad eam molem corpus tenellum deuenire non potuiſſet, niſi ea adfuiſſet virium vitalium quantitas, quae ad illam ſuſtinendam requiritur et quae porro illam fulcire valet, ita quidem, vt regulam ponat ROEDERERVS: *Immaturorum foetuum pondera inter quintam ſextamue libram media eſſe, maturorum ſex libris raro minora, immo immaturum foetum certa fide non probare ſexta libra pondus inferius, ſed probabili ſaltem, et ex comparatis reliquis indiciis limanda.*

§. XI.

Eodem quoque modo de longitudine foetus et certa inde ſumenda menſura iudicandum eſt. Etſi in hac, vt mox monſtrabimus, conſtantiorem quandam normam obſeruauerimus, tamen eorum iterum vix euitare poterimus dubitationes, qui, praeter ſupra adductam hominum diſcrepantiam, grauidae ſtaturam bene penſitandam eſſe autumant, quoniam abdominis, quibus coercetur vterus, limites magis extenſionem foetus, quam molem eius definiunt. Fauentia quoque huic opinioni aliqua habuimus exempla foetuum, ex ordine naturae natorum, ſed exiguorum, quorum vero matres, paullo ſtudioſius examinatae, in partu quidem ſanae, tempore geſtationis tamen variis conflictatae ſunt morbis, ſine dubio non adeo egregiae nutritionis et incre- *z) ex longitudine.*

 menti

x) Sed ſanguinis etiam menſtrui pondus variare probat alibi. IDEM Vol. VII. Part. II, p. 145.

y) Phyſiol. cap. 35. §. 427.

menti auctoribus. Porro staturae diuersitas in gemellis conspicitur, quorum alter magnitudine non raro ac robore alterum superat, et quorum multa notata legimus exempla, vt etiam superfoetationis lubricae hypothesi inde argumentum sumi soleat. Staturam a matre patreque deriuandam esse coniicit HALLERVS [z]), quam vtriusque parentis saepe discrepans longitudo vix determinare permittit, si recte sentimus, ni crebrioribus obseruationibus veritas confirmetur. Longitudinem recens natorum plerumque viginti vnius pollicis esse PETITVS [a]) adserit, atque vix decem, supra pedem vnum, pollices maturos foetus attingere ROEDERERVS [b]) auctor est, intercedentes etiam differentias ex permultis obseruationibus collectas definit. Cum quo nostrae etiam conspirant adnotationes, quibus constitit, viginti et vnum, non raro duos, pollices vlnae Lipsicae adaequasse plerosque, aliquos ad decem et nouem accessisse, duos etiam viginti et quatuor pollices pene superasse, hos vltimos autem a rusticis matribus progenitos fuisse. Hoc itaque et ponderis phaenomenon, normam exhibebit, ex qua non plane inanis ad vitae praesentiam neogeniti conclusio fieri potest a medico legali, quod vtique vltimis mensibus grauiditatis longitudo minus ac molis augmentum crescat, hinc, quae pede vno et dimidio minor non est, perfectionem euolutionis praesagiat, quae ceteris phaenomenis certior euadat.

§. XII.

i) ex funiculo vmbilicali.

Porro, qui primam et vltimam foetui nutritionem liberaliter porrigit, funiculus vmbilicalis considerandus est. Succis ille vitalibus, qui ad foetum feruntur, et ab eo recedunt,

z) Lib. cit. p. 424.

a) Hist. d. Acad. Roy. de Scienç. a Paris. Ann. 1733. p. 1.

b) Opusc. citat. p. 46.

dunt, irrigatus perpetuo; externis super inductis inuolucris, ita tutus praestatur, vt vasorum licet vario flexu, progressus tamen intus contentorum humorum non impediatur, quamdiu nexus funiculi manet atque placentae in vtero. Si autem eueniat, vt funiculus, restitante adhuc in vtero foetu, rumpatur aut destruatur, nisi breuissimo ante partum tempore id contigerit, valde dubitamus, num superesse diu foetus possit, aut vitam extra vterum vlterius durantem recipere, quum reliquae, quae foetum seruare creduntur ab aliis propositae viae admodum sint obscurae et incompetentes c). Nec de his quaestio in foro mouebitur, quod foetus sine vmbilicali funiculo natus, ex iam dictis caussis merito pro tali habetur, qui matris culpam in se nullam agnoscat. Ex praesente e contrario funiculo semper indicia requiruntur, quae vel de vita in vtero testantur, vel eam post partum adhuc declarant. Longitudinis eiusdem, licet homini inter reliqua animalia maxima sit, diuersa quidem est ratio, is tamen aliquando, si aliena occupet loca, et v. c. collo obtorqueatur, d)), nec prudenti manu obstetricantis, vt artis est, in partu remoueatur, suffocationis periculum inducere valet. Quare tunc medicus legalis signa, in corpore conspicua, testes antegressae suffocationis, colligere debet, non poterit tamen, si aliunde cognoscatur, parientem solam fuisse, foetumque auxilio destitutum, in matrem culpa sola coniici, quae etiamsi cupida, noxam auertere nequiuisset. Ceterum eadem longitudo conueniens motum et incrementum foetus in vtero liberum fuisse denotat, et reliquis signis vitae felicioris adnumerari potest. Gracilis autem, collapsus, et rugosus, qui eam, quae vasa eius intercedit, spongiosam gelatino-

c) Legi meretur. G. A LANGGVTH, Diss. de nutritione fetus per solum vmbilicum. Viteb. 1751.

d) HEBENSTREIT Anthropol. Sect. II. membr. II. cap. II. §. 44.

tinoſamque ſubſtantiam nimis parcam obtinet, aeque ac colore peregrino, flaueſcente vel nigricante imbutus, magis, ſi eius quoque tegumenta putredine ſecedant, vel totus mollis, facile fatiſcens, id, quod prae reliquis partibus hic citius fit, reperiatur, in neogenito certum dat, vitae iam ante partum ſuppreſſae, indicium, cui adſtipulari debent aliae, in corpore obſeruandae conditiones. Quod vero in cadauere non effluit ſanguis, niſi ſumma putredine, fermentatione quaſi facta, excuſſus, vacui et ſanguine deſtituti funiculi, cum integritate reliqui corporis animaduerſio, vitae etiam poſt partum teſtis haberi poterit, ſi cadaueris diſſectio vaſorum interiorum vacuitatem ſignificet. In primis, ſi nimis breuis ab exitu eius in corpore contigerit reſolutio, quae in foro praecipue attendi meretur. Quaeritur etiam, an reſectus ille vel dilaceratus, nec vinculo conſtrictus, vitae magis inſidias faciat nec ne? In vtramque autem partem multum quidem disputatur ab auctoribus, circumſpecte tamen iudicandum eſſe remur, denuoque monemus, ſolum hoc ſignum fidem non facere. Quo longior enim funiculus, omnium minime ſi cum placenta connexus, generatur, eo difficiliorem haemorrhagiam letalem futuram eſſe opinamur, niſi nimis praecox, in vegeto foetu, eius ſeparatio tentetur, id, quod etiam ſtantibus et praecipitem foetum emittentibus, matribus accidere poteſt Siquidem vigor circulationis ad has partes ſanguinem determinet, libereque eum effundat. Perinde nihilo minus eſt, ſiue reſecetur, ſiue diſrumpatur, vita namque foetus confirmabitur ex his tunc demum, ſi reliquarum et internarum partium ſcrutinium ſuſcipiatur ſimul.

§. XIII.

9) *ex ſugillationibus.*

Pergit autem in perquirendo corpore foetus, de vitae certitudine ſtabilienda ſollicitus medicus, vt poſt mortem apparentia ſtigmata liuida, rubicunda vel alius coloris, ſupra

§. IX.

§. IX. adducta, num vitae post partum praesentis vel mortis antecedentis effectus sint, curatius diiudicet. Multum certe interest iustitiae, certa poni, ne insons seueriori sententia grauetur. Quippe quum et nostris temporibus quibusdam, exterioris superficiei a statu sano recedentem mutationem coloris quamcunque vitae nascentis signum offerre, arrideat opinio [e]). Et, licet facile largiamur, in cadauere iam frigido, coagulati sanguinis massam ex vasis exire multo minus ex minoribus exprimi non posse, hinc maculas etiam non excitari: tamen non adeo difficulter veritas elucescet, si alibi iam apparentes putredinis notae affirment, eas, quae superficiem tantum alieno colore pingunt, nec profunde penetrant, effectus huius caussae existere. Quoniam perspicuum est, putredinem, densas solidasque partes destruentem, ad soluendos succos minimaque vascula eo magis aptam fieri, idque eo citius post mortem contingere, si conditiones aliae, vt tempestatis calidioris, foetus sub stragulis retenti, vel similes concurrant. Sed, si rubicundus sanguis, ex vasorum receptaculis emissus, sub cute haereat, eamque in tumorem excitet, tunc serius ea de re cogitandum est. Si enim demortuum demum natum fuisse ponas, in vtero iam sugillationes factae praesumerentur, quod ob vteri amplitudinem, et aquarum circumfusarum defendentium copiam, partiumque mollitiem nullam veri prae se fert similitudinem: si vero in partu ipso excitatas esse statuas, tunc non deerunt alia signa, ex quibus certiora intelliguntur. Partui enim difficultates multae obiiciuntur. Fieri itaque inter alia potest, vt caput vel diu impactum haereat in exitu, compressa ergo integumentorum vasa et rupta sanguinem fundant, vel obliquus eius situs sit, id,

quod

e) Nihil certi e contrario in hoc genere medicum posse asserere, nimis insufficienter statuit FORTVN. FIDELIS de relat. med. Lib. IV. Sect. V. cap. 2.

quod, si ex matris etiam confessione non constet, ex figura capitis, plerumque elongata, ex faciei tumore, tandemque ex interiorum viscerum disquisitione patescet. Cautos eam ob caussam iuniores medicos esse volumus, ne in sectionibus, ob sanguinis, sub capitis integumentis aut sub pericranio praesentiam, violentiae externae testem certum se detexisse concludant. Idem esto de extrauasato in dorso et scapula deprehendendo sanguine iudicium. Est quidem infallax vitae, in partu adhuc vigentis f), indicium, violentiae vero accedentis ambiguum, ad cuius confirmationem pluribus, ex cadauere collectis signis opus est. In memoriam venit recens nati pueruli, nuper in foro dissecti exemplum, cuius in capitis sinistro latere, ab auribus ad collum vsque plures rubicundae diuersae magnitudinis maculae detegebantur, immo similes thoracis latera ad costarum spuriarum sedes vsque occupabant, quae, dum studiose corpus abluebatur, non disparebant. Remotis etiam integumentis, in his distenta vasa occurrebant, nihil autem illius erat effusum. Sub pericranio quoque supra os bregmatis sinistrum serum, sanguine tinctum, sed parca quantitate, aderat g). Vitam foetus in partu adfuisse negandum non est, eam tamen extra vterum non continuasse, suadebant pulmones subsidentes, nec a matris culpa foetum periisse, omnis exterioris laesionis absentia asseuerabat, turgida etiam et plena cruore omnia conspiciebantur vasa, nec durae piaeque matris et plexus choroidei exceptis. Nimis autem elongatum, compressumque caput et pectus quoque sinistrorsum vehementer obliquum redditum, partum difficilem fuisse, in exitu foetum ene-

f) Quod pluribus argumentis confirmat H. F. DELIVS in diss. Sugillatio. quatenus infanticidii indicium. Erlang. 1751

g) Serum sanguinolentum sub caluariae integumentis phlegma partu duriore collectum nominat. HEBENSTREIT l. c. §. 43. et LVDWIG Institt. Med. forens. §. 268. seq.

enecantem, oſtendebant, vt cum fiducia renuntiari potuerit, mortuum fuiſſe natum.

§. XIV.

Non ſolum autem extra vaſa ſubſiſtens ſanguis vitae eſt confirmatio, ſed etiam, ſi omnis ex vaſis effluxerit, vt pallidum corpus nati eodem deſtitutum occurrat, ſine hac id non contigiſſe, iure cenſetur. Effluit autem ille per vmbilici vaſa aut per externa illata vulnera. Haec aeque ac laeſiones aliae quaecunque etſi inquirentibus ſponte patent, non tamen protinus, an vitam ademerint, manifeſtum eſt, praecipue, quodſi per reliquas notas vitae praeſentis certitudo nondum eſt reddita. Sicuti vero in laeſionibus inquirendis primo occupatur medicus, ne aliarum partium diſquiſitione laeſi loci mutatio quaedam producatur, ita etiam per partium adfectarum cognitionem demum definiet, quantum interſit vitae integritati harum partium oblata deſtructio. Sed quis eſt, quin intelligat, externi corporis indagationem non ſufficere, ſed ad interiora penetrandum eſſe. Leuiores certe integumentorum corruptelae, etiam animo occidendi inflictae, vitae durationi nihil detrahunt, immo luxationes, fracturae artuum reſtitui poſſunt arte chirurgica, et rarius periculoſae euadunt neogenitis, vt iudicis potius, quam medici ſit in ſimilium laeſionum occaſiones inquirere. Vnicum tantum momentum adducemus, fonticuli nempe ſeu fontanellae, cuius depreſſionem inter ſigna illatae vis externae referre ſolent. Quum enim rhomboidalis ille ſincipitis hiatus ſubiectam habeat nobiliſſimam cerebri partem, eius ſane compreſſio animales vitalesque functiones debet eo certius delere, quo fortior vis adhibetur. At in mortuo ſubſidens cerebrum etiam huic loco ſpontaneam permittit depreſſionem, quae, niſi iniuriae perpeſſae externa ſigna, vt liuidus

i) ex laeſionibus externis.

circulus [h]), vel alia occurrant, demum ex ipſius encephali et vaſorum ſanguiferorum ſtatu penitius diiudicatur.

§. XV.

κ) *ex calore, motu poſt partum et ſpuma oris.*

Ab illis nunc ſignis, quae in mortuis, quos in foro diſquirendos ad vitae rationem reddendam habemus, infantibus detegimus, ad ea veniendum eſt, quae in viuis adhuc conſpiciuntur. Sed, pauciſſima de his dicenda ſunt, quod nemo, ſi circulationem et reſpirationem videat, de vita dubitet. His eminentibus tamen actionibus non ſatis diſtincte apparentibus, ad calorem in mox nato deprehendendum, ad motum, ab illo praeſtitum, et ad ſpumam, in ore conſpicuam, prouocatur, tanquam ad fida poſt partum viuentis indicia. In illis autem, quae clanculum pepererunt, haec, etiamſi confeſſae fuerint, tamen dubitationibus obnoxia ſunt. Calere namque poſſunt neogeniti, quibus mox in partu vita ademta eſt, perdunt autem calorem, viribus internis non ſuſtentatum, ocyſſime. Deinde in partu iam ſuffocati, eximio docente ROEDERERO [i]), artus quandoque mouent, nec vlterius viuunt. Niſi ſubtilius vitam, profecto imperfectam, dicere velimus, quae in moliminibus ſine effectu conſiſtit, quae etiam, ſi alia ſigna reſpondent, ab inſuperabilibus in corpore obſtaculis mox praepeditur. Spuma tandem, ſi in vniuerſum abeſt putredinis ſuſpicio, a viſcido, natura faucibus inhaerente, ſub vel poſt partum poteſt excitari. Quare adnotari quidem debent haec, ſed ad enucleanda illa phaenomena denuo alia requiruntur ſubſidia.

§. XVI.

λ) *ex placenta.*

Craſſa tandem, ſpongioſaque ſecundinarum pars, quae placenta appellatur, et quam partem foetus nuncupat HARVEYS

VEYS

h) Exemplum adducit ALBERTI L. cit. P. II. p. 119.

i) Obſeruatt. de ſuffocatis ſatura. Obſ. 4. ſqq. Opuſc. p. 291. ſqq. vbi ſimul reliqua conſideranda momenta traduntur.

VEVS [k]), vitalitatis documenta praebere creditur, dum illa vel ſimul cum foetu ſequitur, vel ſucculenta et turgida occurrit atque magnitudine ſua ſpem facit ſufficientium per eam adductorum ſuccorum. In his tamen notis nihil eſt perpetui. In facili namque aeque ac in difficili partu nunc facilius nunc aegrius ſecedit placenta, nec non parenchymatis eius maſſae et magnitudinis frequens occurrit diſpar ratio. Si vero in flocculos ſecedat, mox extracta, vel per partes ſoluatur et putredo appareat, tunc euidentius ſane in vltimo ſtadio geſtationis embryonem male nutritum fuiſſe indicat, et cum ſignis deficientis nutritionis in foetu §. IX. conferri meretur.

§. XVII.

Poſſunt autem, ſi matris ſimul copia detur, in eius *μ) ex puerpera.* quoque corpore, ad diagnoſin vitae foetus probabiliorem reddendam, notae quaedam inueniri, quae ad tria genera referre liceat. Alia nempe anamneſtica ſigna ſunt, de ſtatu ſanitatis in grauiditate, alia in partu, alia poſt eum adnotanda. Sed in anteceſſum monendum eſſe arbitramur, haec fere omnia mature colligenda eſſe, quum breui poſt partum abſolutum tempore vel euaneſcant, vel ad demonſtrationem inutilia euadant. Sanam geſtationis tempore grauidam communia indicia ſanitatis docent, medico ſuae artis gnaro non obſcura. Magna deinde bene valentis foetus praeſumtio eſt, ſi grauida nec leuioribus quidem, multo minus grauibus conflictata fuerit morbis, ſi vehementiore animi commotione eam perturbatam fuiſſe non probetur, ſi externa corpus eius violentia non afflixerit, quae noxam foetui intulerit, ſi mala corporis, in primis peluis, conformatio partum difficilem eſſe debuiſſe non vero ſimile reddat, ſi

 tandem

k) De Generat. Animal. in additamento de placenta vterina. p. 394. edit. Amſteld. 1651. 12.

tandem illa, ad abortum promouendum, intempeſtiuis remediis non fuerit vſa. Quum contra, ex praeſentibus hiſce conditionibus, quarum veſtigia tunc vel in corpore parientis ſuperſunt, vel fide dignis teſtibus corroborantur, praecipue, ſi neogeniti diſquiſitio idem declarat, inſidias vitae naſcentis letales inde affirmare cogamur. Nec minor probabilitatis gradus quidem oritur, foetum recte valere, dum motus in vtero ſe percepiſſe non ſolum, ſed etiam ſucceſſiue intenſiores ſe expertam eſſe grauida confiteatur, ſiquidem id naturae conſentaneum ſit. Aſt, quod motus hoſce circa geſtationis finem defeciſſe aſtute plerumque fingunt reae, non poterit rei veritas, niſi ex ipſius foetus perluſtratione, luculenta reddi. Euidens quoque partus ipſe ſignum exhibet, ſi nempe debito et quo maturus factus eſt foetus, tempore contingit. Hoc itidem ex perfectione illius intelligitur, quae, ſi etiam ſeriori, ac ſolenne eſt, partu prodeat, eo plenior habebitur. Comparatus autem neogenitus, cum eo, quem puerperae nonnunquam indicant, conceptionis termino, veritati obductam nubem diſcutiet. Addunt quidem, facilem, quae breui temporis ſpatio abſoluitur, partum, qualis clandeſtinum partum edentibus non infrequens eſſe ſolet, vitam foetus arguere, quod propriis ille viribus motibusque ſeſe expediens eum acceleret, dummodo, abortus aeque ſubito ac facile generari, immo poſt mortem matris aliquando foetus excerni, non obſtaret. Difficilium autem partuum ea eſt ratio, vt ſine auxilio accedente fieri raro poſſint, et notis quoque §. XIII. externis dignoſcantur. Quod autem poſt partum etiam ſingularem in ſuſcipiendis conſuetis negotiis puerperae aptitudinem ad diagnoſin vitae foetus referunt, eam pari modo non in vniuerſum valere iudicamus, quoniam ex abortu et difficili partu eadem ratione nonnullas breui interiecto ſpatio refocillatas reſtitui experientia docet, ac alias a facillima ſolutione foetus grauiter

decum-

decumbere. Hinc multum ad corporis puerperae diſpoſitionem et cauſſas accedentes referendum erit. Plus certe in lochiorum natura certitudinis eſt: haec enim ſanguinea, nec peregrini odoris, ſine acredine prodeuntia et ſenſim imminuta plerumque viuos ſubſequuntur; putrida vero, grauiter olentia, dolorem ex eroſione partium, per quae delabuntur, excitantia, putrilaginoſis placentae particulis ſimul exeuntibus, emortuos, immo iam putridos foetus. Interim et hi, quatenus opinionem hanc fulciant, ex ſupra dictis intelligitur.

§. XVIII.

Quae itaque iam expoſuimus, ad externam tantum corporis foetus et neogeniti ſuperficiem pertinent, atque generales inſtituendae diſquiſitionis notas oſtendunt, ex quibus haud difficilis eſt futurus medici forenſis labor, ſi ſingularium partium indicia ſubtilius percurrendo, cum vniuerſa oeconomia animali comparare libuerit. Etiamſi aliquae ex his ſolae certitudinem non habeant, eam tamen collectae conſequuntur non raro, et tandem fallere amplius non poſſunt, ſi ſimul cum iis conferantur, quae ex perſcrutatione interni et diſſecti corporis pateſcunt, quo demum, quae in foro deſideratur, corporis delicti certitudo firmiſſima euadat. Haec autem momenta ad aliam differre occaſionem nunc iubemur.

